

Список посилань

1. Johansson, A. (2022). What are the consequences of cheating in exams? <https://insights.gostudent.org/en/consequences-cheating-examinations>
2. Salehi, M., Gholampour, S. (2021). Cheating on exams: Investigating Reasons, Attitudes, and the Role of Demographic Variables. *SAGE Open*, 11(2). <https://doi.org/10.1177/21582440211004156>
3. Cheating on exams. <https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/English/Cheating+on+exams>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-61>

ФОРМУВАННЯ ДОБРОЧЕСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Домбровська О. М.

*старший викладач кафедри права та публічного адміністрування
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
м. Хмельницький, Україна*

Формування доброчесного суспільства розпочинається з доброчесного освітнього середовища. В навчальних закладах здобувачі освіти проводять багато часу, а педагоги не лише передають знання, а й значною мірою впливають на формування особистості. Важливими інструментами цього процесу є такі інструменти, як академічна доброчесність, академічна свобода та педагогіка партнерства [1]. Саме від них повністю залежить формування системи освіти в навчальних закладах, за допомогою якої можна досягти успіху своєю працею. Крім того, академічна доброчесність є однією з найперших умов здобуття хорошої репутації будь-яким закладом освіти. Тому, заклади освіти все більше приділяють увагу дотриманню норм академічної доброчесності через появу різних інновацій, що можуть бути використані під час написання наукових праць. Однією з таких інноваційних технологій є штучний інтелект, розвиток якого увійшов у повсякденне життя людей у форматі вебсервісів, інтелектуальних систем та мобільних додатків, які можуть сприяти покращенню комунікації чи підвищенню ефективності будь-якого виробництва.

Аналізуючи переваги та недоліки використання штучного інтелекту в освітньому процесі, все ж варто зауважити, що в реальному житті та професійній діяльності люди все частіше користуються різними нейромережами, і ймовірно, протягом наступних років це стане нормою. Особливою популярністю в медіа та соціальних мережах користується чат-бот зі штучним інтелектом – ChatGPT, прототип якого випустили в листопаді 2022 року [2]. Сильний ажіотаж довкола чат-бота спровокували його «надможливості віртуального помічника»: генерування текстів, робота з програмними кодами, формулами, числами, написання наукових праць, статей, контрольних чи вести дискусії на наукові теми. А це серйозний виклик для системи освіти і може мати негативний вплив на поняття академічної доброчесності в науковому просторі. Для забезпечення надання якісних освітніх послуг в Україні було запроваджено міжнародні академічні стандарти для запобігання плагіату як одного із видів порушення академічної доброчесності та правил її дотримання, які знайшли відображення у Законі України «Про освіту» [1]. Інновації штучного інтелекту впливають на освітню галузь особливо в період повномасштабного вторгнення, коли більшість закладів освіти працює у дистанційному режимі і чіткий контроль за будь-якою наукою відсутній. Поява сервісу ChatGPT від OpenAI в просторі академічної спільноти стала для окремих здобувачів освіти синонімом академічної недоброчесності, що поступово змінює освітнє середовище [3]. Крім того, варто зауважити про певні особливості роботи нейромережі, зокрема, основним недоліком чат-бота є використання ним інтернет контенту станом на 2021 рік. Також, ChatGPT не фільтрує використані джерела за правдивістю, а іноді може видавати правдоподібні, але безглузді відповіді. Чи подавати дезінформацію як факти. Саме тому, для контролю слід використовувати компетентнісний підхід і давати більше творчих завдань.

Проте варто виокремити низку позитивних функцій, які можуть стати корисними в науково-педагогічній діяльності, зокрема щодо пошуку нових ідей, підбору інформації, оформлення цитування, перекладу тексту, створення якісного освітнього контенту для занять, тощо [4].

Загалом, штучний інтелект у форматі ChatGPT може бути корисним учасникам освітнього процесу відкриваючи безліч нових можливостей як для галузі освіти і науки в цілому, так і для наукових досліджень зокрема.

Список посилань

1. Про освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 17.10.2023).

2. Іван Примаченко. Штучний інтелект в освіті: можливості, виклики та перші кроки великої адаптації. URL: <https://life.prawda.com.ua/columns/2023/08/4/255650> (дата звернення: 17.10.2023).

3. Філіпенко, Л. В. Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України: погляд крізь призму наявності штучного інтелекту [Електронний ресурс] / Л. В. Філіпенко, О. В. Думанський, О. В. Козак // Академічні візії. – 2023. – № 19. – URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/380> (дата звернення: 17.10.2023).

4. Освіта і наука України в умовах воєнного стану: інформаційно-аналітичний збірник. Матеріали Серпневої конференції 2023 «Освіта єднає». URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/konferenciyi/serpneva-2023-osvita-yednaue> (дата звернення: 17.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-62>

ВІДКРИТИЙ ДОСТУП ДО НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК УМОВА ПРОГРЕСУ В НАУЦІ

Дорогін О. В.

*аспірант кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

На сьогоднішній день надзвичайно важливим завданням є забезпечити відкритий, оперативний і рівний доступ до наукової інформації та прозорість у дослідницьких проектах. Практики відкритого доступу поширюються та активно розвиваються у всьому світі з метою зменшення нерівності в доступі до наукових досліджень між різними країнами і регіонами. Ця ініціатива сприяє швидкому обміну знаннями і науковими даними, сприяючи глобальному науковому співробітництву.

Відкритий доступ (англ. Open access (OA) до наукової інформації – це сукупність принципів та практик, які забезпечують безкоштовний, швидкий, постійний, повнотекстовий доступ в режимі реального часу до наукових та навчальних матеріалів, що реалізовується для будь-